

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli d. 24 April 1869, kl. 11 f. m.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af 37 § 3 mom. Riksdags-ordningen.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (N:o 252) har Herr *Bjerkander* anført, hurusom det i Riksdags-ordningen stadgade sättet för behandling af frågor, hvilka ej tillhöra ständigt eller i dess ställe tillsatt särskildt Utskotts handläggning, föranledde till en icke obetydlig tidsutdrägt vid vissa frågors afgörande, hvarförutan motionären framhållit det mindre lämpliga deri, att, då samma fråga blifvit väckt i båda Kamrarna och i följd deraf samtidigt behandlad i två Utskott, såsom resultat af dessa Utskotts verksamhet möjligen kunde för Riksdagen komma att framläggas två mot hvarandra helt och hållet stridande förslag. Motionären anser för afhjelpande af dessa olägenheter nödigt att i afseende på tillfälliga Utskott stadga samma föreskrift, som än gifven i fråga om de särskilda Utskotten, eller att, så snart ett eller flera tillfälliga Utskott finnas behöfliga, hvardera Kammaren deruti insätter ett lika antal ledamöter efter öfverenskommelse; för hvilket ändamål 3 mom. af 37 § Riksdags-ordningen borde erhålla följande lydelse:

«Derest i någondera Kammaren någon allmän fråga väckes, som icke tillhör förenämnda Utskotts behandling, skall för frågans utredande ett tillfälligt Utskott tillsättas, bestående af lika många ledamöter från hvardera Kammaren.»

Utskottet har för sin del icke kunnat finna de olägenheter, motionären antydtt såsom förenade med nu föreskrifna ordning för ärendens behandling i tillfälliga Utskott vara af den vikt motionären velat tillmäta dem. Att Riksdagens förhandlingar under de sednaste åren blifvit utsträckta ända till den tidpunkt, då Konungens rätt att utan Riksdagens hörande åtskilja densamma inträder, torde icke haft sin grund i någon fördröjd behandling af sådana ärenden, som blifvit utredda af tillfälliga Utskott, och hvad beträffar de befarade följderna af vissa frågors samtidiga behandling i två Utskott, har erfarenheten från de sednast förflutna riksdagarne, likasom från den innevarande, gifvit vid handen, huru sådana olägenheter kunna utan grundlagsändring förekommas.

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 3 Saml. 6 Häft.

Utskottet anser det steg till ombildning af vårt Utskotts-väsende, som den nya organisationen af tillfälliga Utskott innebär, af den betydelse för ett fullständigt tillgodogörande af de fördelar Riksdagens fördelning i två Kamrar erbjuder, att det icke bör återtagas utan viktigare skäl än dem motionären anför. Den tunga och obeqväma inrättningen af ständiga och gemensamma Utskott, hvilken inom en representation, fördelad i fyra Kamrar, må hafva varit nödvändig för att sammanhålla det hela och i vissa fall å Riksdagens vägnar fatta beslut, torde i längden icke finnas motsvara tvåkammar-systemets fordringar på lättare och bekvämare arbetsformer, och saknas i sjelfva verket, så vidt Utskottet har sig bekant, i alla länder, der denna representationsform blifvit införd. Det torde därför utan allt för stor fara för misstag kunna förutsättas att, om och när någon förändring i Utskottsinrättningen finnes behöflig, den kommer att gå i en motsatt riktning mot den af motionären föreslagna.

Men äfven den, som anser fördelen af gemensamma Utskott så öfvervägande, att åt dem bör inrymmas hela den plats de innehade inom den gamla representationen, kan svårligen finna sig tillfredsställd af den redaktion af 37 § Riksdagsordningen motionären föreslagit. Denna lemna nemligen oafgjordt, huru förfaras skall, när Kamrarne stadna i olika beslut om huru många Utskott skola tillsättas och om antalet af ledamöter i hvarje Utskott.

Motionären har antagit att, om hans förslag vunnne bifall, ändringar i andra §§ af Riksdagsordningen deraf måste blifva en följd, och han har hemställt till Utskottet att besörja om vidtagande af dessa ändringar. Om den riktning, i hvilken motionären velat hafva ändringarne verkställda, har han dock icke gifvit Utskottet någon antydning. Man stadnar sålunda i ovisshet, om motionären afsett att de af tillfälliga Utskottet behandlade frågor skulle föredragas samtidigt i båda Kamrarne eller, såsom nu sker, först i den Kammare, der förslaget väckes, äfvensom om denna Kammare fortfarande skulle behålla sin rätt att utan remiss till Utskott afslå en motion, som tillhör tillfälligt Utskotts handläggning. Utskottet finner därför ej mindre i det ofullständiga skick, hvari motionen framträd, än i dess syftning grundad anledning att hemställa,

att motionen måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 22 April 1869.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.

Ordförande.

Herr Friherre *Liljencrantz* har begärt få antecknadt att han icke deltagit i detta ärendes behandling inom Utskottet.